

měl dřív, takový musí mít i nyní a byť byl vývoj kolektivismu nevím jaké síly a jakého stupně dosáhl. Jaký ale smysl má a jak mu vždy bylo rozuměno, o tom třeba nahlédnouti jen do bohaté judikatury v příručnici Mayera-Grünberga (1915 u Manze) str. 59, dle níž kolektivní smlouva může býti z platnosti vyřazena speciální úmluvou a to i m l č k y d o h o d n u t o u a že platnosti takové speciální úmluvy nevadí ani zákaz její v kolektivní smlouvě obsažený. Docela tak ale také nauka. Stačí tu odkázati na důkladné dílo Mayer-Grünberg (Manz 1911) str. 90—92, kteří citují i význačná místa z motivů. Ustáhození to připojil národohospodářský výbor poslanecké sněmovny, jenž kolektivní smlouvu charakterisoval jako ú m l u v u o druhu a objemu služeb, jakož i b výši úplaty a přiznával jí jen platnost d i s p o s i t i v n í, nikoli nutící. Individuelní či speciální úmluva prevaluje tedy smlouvě kolektivní a není opačný náhled, že prý by se to přičilo dobrým mravům a sociálnímu citění, aby zaměstnavatel zvláštním ujednáním mohl zaměstnance zbaviti výhod ze smlouvy kolektivní, nijak oprávněn, obsahuje již v sobě samém kontradikci: stalo-li se ujednání, tedy zaměstnanec souhlasil a tu pak nelze říci, že zaměstnavatel ho zbavil výhod. Ovšem opačný názor omezuje neplatnost individuální smlouvy toliko na případ, že je vůči smlouvě kolektivní n a ú k o r z a m ě s t n a n c i, nikoli je-li na úkor zaměstnateli a tudíž zaměstnanci na prospěch: tu se však pořád přehlíží, že i to by bylo správným jen, kdyby § 6 odst. 2 zák. o obch. pom. byl zaměstnanci nějaké výhody poskytl a § 40 t ě h o ž z á k o n a b y l t u t o v ý h o d u p r o h l á s i l z a p r á v o n u t í c í, kdežto on vůbec § 6 v sobě neobsahuje. K tomu všemu dodati dlužno, že § 6 odst. 1 a 2 zák. o obch. pom. přejat byl do osnovy unifikovaného občanského zákona v §§ 1151 a 1152, k čemuž motivy výslovně prohlašují, že po zralé úvaze osnova ponechala stranám volnost, upravití služební poměr odchýlně od smlouvy kolektivní. Mimo uvedené již předpisy zákona o obch. pom., živn. řádu a zákona o domácí práci odkazuje na smlouvu kolektivní také ještě zákon o nemocenských pokladnách ze dne 20. listopadu 1917, č. 457 ř. zák. v §u 6 lit. e) a zákon o domovnících ze dne 30. ledna 1920 č. 82 sb. v §u 9 a 18, avšak zda a pokud tyto speciální předpisy služební stanoví závaznost kolektivních smluv jako právo nutící a vylučující volnost dispozice, zejména však také rovnost stran, dlužno ovšem i tu uvažovati jak ze znění těchto předpisů samých a ostatního obsahu jednoho každého zákona (přímé ustanovení rovné §u 40 zák. o obch. pom. tu chybí), což však přesahuje již rámec vzniklé kontroversy a dlužno to tedy ponechati řešení konkrétních případů, až se v praxi vyskytnou, neboť do té doby by to bylo předčasné a ovšem i zbytečné. Právní věta shora položená odpovídá však i řešení těchto případů, ať vypadne kladně nebo záporně. Naproti tomu platí, jak se samo sebou rozumí, disposiční volnost stran vůči smlouvě kolektivní ve všech těch případech, při jichž úpravě zákon o smlouvě kolektivní žádného ustanovení nemá zmínky o ní nečině, neboť tu rovněž nezavdává obsah zákona žádné příčiny disposiční volnost stran omezovati.

Čís. 5480.

Zrušení svěření (zákon ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n.).

Působnost svěřenských soudů nelze rozšiřovati na jiné případy, než §u 15 zákona. Bývalý svěřenský soud není oprávněn prohlásiti se zvláštním usnesením za příslušna k řízení ve věcech svěřenství, proměněných ve fideikomisární substituce.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1925, R I 864/25.)

Z e m s k ý s o u d v P r a z e jako soud svěřenský oznámil svěřenským účastníkům toto: I. Podle zákona o zrušení svěřenství ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n. zbývá svěřenskému soudu vyříditi dohody dle §u 2 uzavřené, dokončiti pozůstalosti po držitelích svěřenství do dne účinnosti zákona zemřelých, rozhodnouti o nástupnictví ve smyslu §§ 3, 4, 7 a 8 téhož zákona a učiniti opatření dle jeho §§ 6 a 7. Jinak přestala působnost soudu svěřenského uplynutím lhůty §u 2 zákona t. j. dnem 14. května t. r. Pokud ovšem v pozemkových knihách označení těles svěřenských nebude vymazáno budou odtud vkladní listiny na ně se vztahující potřebnou doložkou opatřeny. Úřad opatrovníků svěřenství a potomstva zanikne sám sebou, jakmile soud svěřenský schválí právoplatně dohodu podle §u 2 zákona, a, nebude-li dohoda předložena nebo nebude-li schválena, jakmile vysloví podle §u 7 právoplatně, kdo převzme uvolněné svěřenské jmění. II. Zemský soud civilní v Praze se však zároveň ujímá řízení záležitostí substitučních, pokud svěřenství zde spravovaná byla dle §u 3 (1) nebo dohodou účastníků dle §u 2 cit. zák. proměněna ve fideikomisární substituce. Podle poslední věty §u 15 zákona o zrušení svěřenství má tuto činnost převzít soud podle obecných pravidel příslušný a za takový obecný soud substituční se v řečených případech podepsaný soud právě prohlašuje. V jurisdikční normě není totiž o pravomoci substituční žádných předpisů, a, kde byla poslední vůlí zůstavitele fideikomisární substituce dle §u 608 obč. zák. nařízena, dbá o provedení tohoto nařízení původní pozůstalostní soud. Při svěřenstvích se staral o provedení zakládacích listin soud svěřenský, jímž byl v Čechách zemský civilní soud v Praze. Proto má za to, že jest jeho povinností, by na splnění zakládacích listin, pokud zákon jejich účinnost ve formě fideikomisárních substitucí zakončuje, ještě dozíral, což tím více jest odůvodněno, poněvadž činnost soudu substitučního s dosavadní činností svěřenskou ve všem souvisí, jsou zde obsáhlé svěřenské spisy, dle nichž po letech substituční podstaty po rozumu §u 12 zák. o zrušení svěřenství budou odděleny a jsou v Praze také zemské desky o velkostatických svěřenských po celé zemi rozptýlených a sídlí zde i informovaní zástupci stran. Ostatně se ponechává stranám, jež by se substituční jurisdikcí podepsaného soudu nesoehlasily, by opravnými prostředky změny tohoto usnesení se domáhaly. Rekursu majitele panství Jana Scharrersního soud vyhověl a změnil napadené usnesení v odstavci II. v ten způsob, že ku řízení záležitostí substitučních ohledně bývalého svěřenství prvorozených Schů příslušným jest krajský soud v Č. Budějovicích. D ů v o d y: Zákonem ze dne 3. července 1924 čís. 179 sb. z. a n. byla všechna svěřenství zrušena. Tím stalo se svěřenské jmění zpupným. § 15 zákona má přechodné předpisy pro činnost bývalých soudů svěřenských a vyslovuje, že přestává jich působnost a zákonná péče o svěřenství schválením dohody neb uplynutím lhůty §u 2 zákona. Bude-li třeba

věc dále vyřídití nebo v ní jednati, postoupí jí z úřední moci soudu příslušnému pak podle obecných pravidel. Z tohoto předpisu vysvítá, že úmysl zákonodárcův byl, aby činnost svěřenského soudu přestala tím okamžikem, kdy jím provedena byla opatření v §u 15 zákona mu uložena. Případ ten zde nastal, ježto dohoda o úpravě jmění uvolněného svěřenství nebyla ve lhůtě §u 2 zákona soudu předložena, čímž nabytí dle §u 3 (1) zákona jmění zbaveného svěřenského svazku Jan Sch. jako přední dědic, jsa omezen jen svěřenským nástupnictvím. Od této doby přechází péče o jmění, fideikomisární substitucí vázané, na soud podle zásad nesporného řízení. Tímto soudem jest za trvání pozůstalostního řízení pozůstalostní soud a po odevzdání pozůstalosti poručenský a opatrovnický soud. Příslušnost těchto soudů řídí se podle předpisů jurisdikční normy ve věcech nesporných (§ 105, 109 a 110 j. n.). Dle těchto předpisů jest pozůstalostním, poručenským neb opatrovnickým soudem ohledně jmění deskového onen sborový soud, v jehož obvodu zůstavitel, poručenec nebo opatrovanec má řádné bydliště. V tomto případě projednává se u krajského soudu v Č. Budějovicích pozůstalost zpupného jmění Sch-ského, poněvadž poslední držitel měl řádné bydliště v obvodě tohoto krajského soudu. U tohoto soudu projednávala by se také pozůstalost i ohledně bývalého svěřenského jmění Sch-ského, nyní zpupného, kdyby ještě za platnosti svěřenství nebyla skončena. A tento soud byl by také poručenským a opatrovnickým, jemuž by péče o jmění příslušela.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení, jakož i usnesení prvního soudu, pokud bylo napadeno.

D ů v o d y:

Obě usnesení odporují zákonu o zrušení svěřenství ze dne 3. července 1924 čís. 179 sb. z. a n. Zrušením svěřenství přestala působnost dosavadních svěřenských soudů. § 15 zákona omezil konečnou jich činnost na úkony přesně vytčené, jichž provedením pomíjí jich pravomoc z dřívějšího důvodu naprosto. Jinak přestává jejich působnost a zákonná péče o svěřenství schválením dohody neb uplynutím lhůty §u 2. Předpis ten nesmí býti rozšiřován na jiné úkony. To by se přičilo úmyslu zákonodárcovu, vyjádřenému zmíněným zákonem. Mimo uvedený předpis neustanovil zákon ničeho co do příslušnosti soudů k dalšímu jednání ve věcech bývalých svěřenství, zejména nezmiňuje se o řízení věcí substitučních ohledně svěřenství proměněných ve fideikomisární substituce. Jedině v případě, že nastane potřeba, věc dále vyřídití, nebo v ní jednati, bude možno podle zvláštností případu posouditi podmínky obecné příslušnosti soudu ve smyslu předpisů j. normy. Neodpovídá proto zákonu, že zemský soud civilní v Praze jako bývalý soud svěřenský prohlásil se zvláštním usnesením za příslušna podle obecných pravidel k řízení věcí substitučních, a ujal se řízení toho. Bylo proto usnesení jeho zrušiti jako nicotné. Usnesení to nemůže býti závazným ani pro jiné případy, v nichž byla stejným způsobem stanovena příslušnost téhož soudu k řízení věcí substitučních ohledně svěřenství proměněných ve fideikomisární substituce. Podle dodatné zprávy dochází zemského soudu civilního v Praze množství návrhů na schválení odprodejů, směn, dohod s pozemkovým

úřadem atd., mimo to odstupuje mu krajský soud v Č. Budějovicích podání tak došla k vyřízení. Ani z tohoto důvodu nemůže usnesení to obstát, nýbrž bude na zemském soudu civilním v Praze, by teprve u vyřízení těchto návrhů uvážil, který soud je příslušným k rozhodnutí o nich podle obecných pravidel, a podle toho zařídil další ve smyslu §u 15 zákona, t. j. vyřídil je sám, bude-li příslušným podle obecných předpisů j. n., ne však na základě zrušeného usnesení nebo jako bývalý soud svěřenský, nebo postoupil je příslušnému soudu. Z důvodů shora vytčených nemůže nadále trvat ani usnesení rekursního soudu, uznávající k řízení těchto věcí jiný soud za obecně příslušný, aniž k usnesení tomu dán byl podnět potřebou věc dále vyříditi anebo v ní jednati. Zrušením obou usnesení bylo proto zabrániti důsledkům, jež by mohly v jiných případech býti dovozeny z toho, že určitý soud byl uznán příslušným k řízení věcí substitučních zvláštním usnesením již předem bez jednání ve věci anebo jejího vyřízení.

Čís. 5481.

Na právo k výkonu myslivosti v Čechách lze vésti exekuci nejen vnucenou správou, nýbrž po případě i vnucenou dražbou.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1925, R I 913/25.)

S o u d p r v é s t o l i c e povolil vymáhajícímu věřiteli zpeněžení výkonu honebních práv dlužníku v honitbách honebních společenstev ve V. v Ch. a v Č. v Čechách příslušejících a usnesením ze dne 9. května 1925 zabavených veřejnou dražbou na základě vymáhajícím věřitelem předložených dražebních podmínek, jež schválil a uložil soudní kanceláři, by veřejnou dražbu co nejdříve po pravomoci usnesení provedla. D ů v o d y: Dle exekučního řádu zpeněžení honebních práv jako práv majetkových má se státi po slyšení stran z pravidla vnucenou správou (§§ 331, 332 a 334 ex. ř.); zpeněžení prodejem lze povolití toliko, když jiný způsob zpeněžení vůbec nelze provéstí nebo s nepoměrně vysokým nákladem (§ 332 ex. ř.). Vymáhající věřitel žádal o zpeněžení honebních práv dlužníku příslušejících veřejnou dražbou dle dražebních podmínek, jež předložil. Vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že vnucená správa zabavených honebních práv by neposkytla žádného čistého výnosu, zejména z toho důvodu, že pachtovné jest z výtěžku dle §u 336 ex. ř. předem zaplatiti, bylo povoleno zpeněžení jich veřejnou dražbou a to dle podmínek vymáhající stranou předložených, proti nimž nebyly podány námitky. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh, by povolen byl prodej veřejnou dražbou výnosu nájemních honebních práv povinného. D ů v o d y: Dlužník napadá usnesení prvního soudu z toho důvodu, že prodej spachtovaného práva honebního jako práva subjektivního jest nepřípustným, a, kdyby i dražba byla přípustnou, musil by vymáhající věřitel předem prokázati, že jiné zpeněžení, než prodejem nedalo se provéstí, a mimo to, že dražební podmínky nemohou býti schváleny bez účastenství interesovaných honebních společenstev, jež by mohly utrpěti prodejem honebních práv škodu, a nebylo v dražebních podmínkách ustanoveno, co se má státi s jistotou povinného, a zda má i kupitel složití